~~Ps. 86: 10~~ Ges. 4: 1, 5. **Die ware Xt. Vryheid** (Wt. Julie 1941 / Lat. Jan. '43)

Ps. 84: 3, 6.

Gal 5: 1 (1-14)

Ges. ~~[illegible]~~ 33: 6

Gal. 5: 1 - Staan dan vas in die vryheid waarmee Xtus ons vrygemaak het.

Vryhd, woord v alle wde ll wat die menschart beroer! (Dissee)

Jo: Vryheid - watter wond. woord is dit nie! En tog watter gevaarl. wd! Watter rol het dié wd nie al gespeel in die lewe van 'n mens, ^gesk van 'n volk nie! Hoe baiekeer ^gelees valksleiers les ons nie elke dag in die toesprake van Mensk. soorte vryhd mr: dat hoor gepraat word nie! ↗ ons eie hart

Al hd. dinge, ook die gewaarwordinge ~~[illegible]~~ vrhed besef: Elke mens laat ons mr. alte goed ^in watter ontkeer hoe in sy hart hunkering na vryhd - elke mens behoefte daan: ingebore drang in die hart vd. mens. Die mens wat dd. drang na vryhd nog nie gevoel het ~~om~~ ^waarlik te lewe nie weet nog nie wat dit beteken ~~om deur 'n groot emosie oorweldig te word nie~~! By elkeen iets ↳ Elkeen: ryk-arm, ouer-jonk, wit-swart. (kyk) - hoe swak ookal ~~Hd.~~ drang na vryhd in die hart van elke mens is 'n kamp daar dat die mens hom nie heelt. ~~ny~~ vaal nie - want as die mens ^waarlik vry was sou hy nie daa verlang het nie //. Dis juis omdat die mens sy beperktheid, sy getoudenhd sy onvryhd ~~daar is~~ ^hom bewus is. En hoe besef dat die verlange na vryhd daar is. En hoe swaarder die juk druk, hoe sterker word die begeerte om daan ontslae te raak. Hoe meer onvry die mens is, hoe ~~[illegible]~~ harder spook hy om sy vryhd te verkry.

So sien ons dat d. een mens dit op dié manier doen, die ander een op dd. - een in dié rigting, ander in dd.: Sommige bv.:

① Beskou alle swaar pligte as inkorting van hulle vryhd: soek om ontslae te raak van hulle werk - wilbeveil in ander werk wat dan meer vryhd sal skenk!

② Ander weer beskou alle wette - in die huis, skool, Kerk, maatskappy - as inkorting van hulle vryhd: hulle hele lewe poging om dit van hulle af te gooi - wil loskom van dit alles!

So soek almal van ons, op watter manier ookal, om los te kom v. dinge wat ons vryhd inkort, om meer vryhd te geniet - om ons kneels uit te staan!

Wat is ware vryheid?

En dit laat die vr. by ons ontstaan; Wanneer is die mens waarlik vry? Watter mens is dit wat kan sê: Daar is niks wat my bind nie — ek is volkome vry! Dis nie 'n maklike vr. om te beantw. nie — dis ook nie altyd baie aangenaam om dit te beantw. nie — mr. dis baie nodig om vir onsself te antw. — want wanneer ons nie ware vryhd besit nie kan ons nie ware geluk ontvang nie — alleen die mens wat waarlik vry is, is waarlik gelukkig! En wie is daar van ons wat nie graag gelukkig wil wees nie! Kyk:

Die Ev. praat ook van vryhd. 'n Paulus skryf in Gal 5:1 oor die vryhd in die wde: „Staan dan vas in die vryhd waarmee Xtus julle vrygemaak het"

Die eerste gedagte wat ons dadelik hier tref is dus: Paulus dink hier aan:

I Die vryhd wat geen vryhd is nie. Praat hier v

II Die vryhd wat Xtus bied: Is dit ware vryhd?

III In sy oortuiging dat dit so is gee hy

III Die Ernstige Wekroep vir alle Xtene

I Die vryhd wat geen vryhd is nie

Die moeilikhd met hd. mense in Gal. was dat hulle 'n ~~totaal~~ verkeerde begrip gehad het van wat vryhd werklik is: gevaar gedreig van losbandighd en onsedelikhd gepleeg in naam v. vryhd. Daarom dat Paulus hier skynbaar en vermaning gee: „Staan dan vas..."

Paulus dus hier in gedagte aan 'n sekere soort vryhd wat in die begin lyk asof dit die ware vryhd is, mr. op die lang duur blyk die ergste vorm van slawerny te wees. Tewens: P. het sy eie lewe + die lewe v ander goed genoeg geken om te weet: Daar is geen plek waar die mens hom so maklik kan bedrieg as hier nie. Ons dink hier veral aan 2 soorte vryhede wat in werkl. geen vryhd is nie — albei van hulle het P geken + die vernietigende uitwerking d/van in die mense se lewe gesien!

① Die Vryhd van Losbandighd: Dit was die soort vryhd wat (sekere) die Gal.e gesoek het — om los te wees + te doen soos hulle wil! Daarom vs. 13: Want julle is tot vryhd geroep brs.: gebruik net nie julle vryhd as 'n aanl. vir die vlees nie."

Dies. fout wat d. Gal.e gemaak het maak baie mense v/dag nog. Meen dat om vry te wees beteken om te kan sê: Ek kan doen wat ek wil. Dis die mense wat sê: Ek wil loskom v. alle verpligtinge, alle verantw.d, ek wil alle bande losbreek — dan is ek vry — ek wil doen soos ek lekkerkry! So bv.

— Dronkaard: wil vry wees om te drink soveel as hy lus het. Gevolg? Net een ding: word jammerl. slaaf v.d. drank Kan later nie meer loskom!

— Onsedelike: wil vry wees om sy drange te laat botvier. Gevolg? Word slaaf van sy eie ~~sinne~~ begeertes!

— Gierigaard: wil vry wees om soveel geld bymek. te maak as hy wil! Gevolg: word prooi v sy lus — slaaf van sy geld! Stadig

Ons sien dus: die losb. mens nie die vry mens nie. Vryhd beteken dus nie om los te wees v. alle wette alle verantw.d: om te maak soos ek lekkerkry nie!

② Die Vryhd v. Gebondenhd: Net t/oorg. v 1e > reaksie. Dis die mense wat meen: om vry te wees beteken om jouself sekere vaste wette en voorskrifte te stel + daaraan te voldoen. Dis die mense wat sê: As ek dit + dit + dat kan regkry dan is ek vry!

Hoe goed het Paulus nie hd. redenering geken nie — hoe baie het hy dit nie gesien + gehoor nie >

Self 'n slaaf d/van: 'n juis d/om kan hy dit raaksien,

— By die Fariseërs + godsd. leiers v.d. Joodse volk wat vir hulleself 'n paar honderd voorskrifte gestel het oor hoe ek moet eet + leef + slaap + Sond. deurbring + dan as ek alles onderhou is ek vry! Gevolg? Word slaaf v. eie wette!

— By die sgn. Askete onder die Gre: wat hulle meer onthou v. sekere kosse + dranke: meen dit maak hom vry. Moet later uitvind: word 'n slaaf v sy eie voorskrifte

So het P. gesien, duid. en klaar, dat heel die laaste
'n hoër vorm v. vryhd is as die eerste, dat nog die
man wat geen wet ken nie, nog die man wat
alleen uiterlike wette wil gehoorsaam volkome vry is nie!
Self hulle uiterlike dissipline, ~~skaf~~ gee dit ookal / mag wees
kan op die lang duur geen ware vryhd bring nie!
(x) ~~tensy daar iets anders bykom~~
[~~Hom dat hy kom met die eis: Staan dan vas in~~
~~die vryhd wa/mee Xt. ons vrygemaak het!~~
~~Lei ons. vself na die 2e gedagte:~~

[II Die Vryhd wat Xtus bied: Is dit ware vryhd?]

(x) Ons sien dus dat ~~nie~~ ~~my totaal vrystel~~ my uit. omst. alleen, my lewe
om en buite my is wat my vry maak nie,
mr. iets binne in my; dis nie my geld of goed
moet bykom 'n; gehad
of genot, mr my gees hier binne 'n wat my vry
maak - of my gebonde hou.

Dis hd. vryheid wat P. wou beklemtoon toe hy skrywe:
Staan dan vas in die vryhd ... Dit lei ons vgelf na:

II Die Vryheid wat Xtus bied: Is dit ware vryhd?

Paulus sê ja - op grond van sy eie lewensondervind.
Die vr is egter: Is P. reg? Kan ons hom dit
nasê? Glo ons dat die vryhd wat Xtus bied
die hoogste, enigste vryhd is?

As ons dit wil antw. moet ons ons weet: wat
het Xtus ons aangebied? Wat was die dinge
wa/van hy die mens wou vrymaak?

Ons hoef mr. net vir een oomblikkie na
te dink oor Xt. se lewe & boodskap om te
antw // Die dinge wa/van Xtus ons wou bevry was
die sonde: 'n skuldige gewete, vrees, angs, jaloesie,
haat, hoogmoed, eiewaan — al hd. & nog ander
dinge wat hy wegneem uit ~~ons~~ die mens se lewe.

En wa/om? Omdat Xt. weet dat die ding
wat ons bind, ons vashou, ons kragteloos maak
is die sonde: dit verswak ons wil, gevoel, verstand

dit maak ons 'n prooi v.d. Bose, 'n slaaf v.d. duiwel -
dis die sonde wat maak dat ek nie kan doen wat
ek wil nie! Hoe sterk het P. dit gevoel toe hy
moes uitroep: As ek die goeie wil doen, bly die
kwade my by; die goeie wat ek wil doen, doen
ek nie - die kwaad wat ek nie wil doen nie, dit
doen ek! Ek ell. mens wie sal my verlos v.d.
~~mag v.d. sonde~~ ligg. v hd. dood?"

Dis die een w/hd wat Xtus gedurig beklemtoon het:
die mens kannie vry wees solank jy nog sonde
het wa/van jy nie kan ontslae raak nie. Daarom
het hy onomwonde aan die Jode gesê in
Joh 8: Voorwaar, voorwaar Ek sê vir julle dat
elkeen wat die sonde doen, 'n slaaf is v.d. sonde
Mr. julle sal die waarhd ken & die waarhd sal
julle vry maak & Seun sal julle vry maak

Dit is die ware vryhd: dat ons bekom v.d. sonde,
van sy houvas wat dit het op ons lewes -
Dit is die diepste behoefte v.d. mens
en dit gee Xt. ons. van verantw
se hart: nie om vry te wees v. verpligtinge,
nie, mr. om vry te wees van sonde, van die mag
tige houvas wat die verkeerde en Bose het in die
lewe v.d. mens!

Dis hd. groot vrymaking, hd. innerlike verlossing
wat Xtus kom gee het aan die mens - wat Hy
altyd nog gee aan elkeen v. ons as ons dit
net wil sien en aanvaar. En Hy gee dit sodat:
(1) Hy ~~skep~~ ons die krag v. sonde wek: van ons
eie swakhd & tekortkominge
(2) Hy ons begerig maak om die nuwe lewe,
vry v sonde te ontvang
(3) Hy ons dan die krag gee om in te groei
in dd. nuwe lewe, Sy lewe en dit ons
sin te maak! Dis die vryhd wa/mee Xt. ons vry-
maak!

Mr. hd. Kostare skat is nie iets wat ons in een dag, in een jaar kan verkry nie – dis iets wat langsaam moet kom & ddm: Ingroei

III <u>Die Ernstige Wekroep vir alle Xtene hlin opgesluit</u>:

„Staan dan vas in die vryhd" roep P. uit. Dit is die wekroep wat hy gee aan al die Xtene in Galatië: „Staan dan vas in die vryhd" Paulus laat ons dus verstaan:

① <u>Dis 'n vryhd w/voor ons moet aanhou beg</u>:

~~Ons sk~~ Dis nie iets wat ons maklik ontvang het nie – dit het Xt. se dood gekos – & net so is dit nie iets wat ons maklik hou nie: ons moet ged. d/voor waak & beg. As ons nie oppas nie, kan ons dit verloor of deur misbruik of deur geen gebruik nie.

② Hom moet ons Xtene bref 'n baie duidelik – dis nie iets dat ons hd. vryhd moet gebruik – dis nie iets wat ons gekry het om mee te speel nie: God gee ons hd. vryhd om te gebruik & diensbaar te maak in Sy Koninkryk. Hy vra van ons dat ons:

a) Die las v. sonde sal afle – dat ons sal uitgaan in hd. vryhd: hd skat sal gebruik – nie op die rak in stof laat staan nie.

b) Dat ons ander in dd. vryhd sal inlei – sal getuig & vertel waar ons losgekom het v.d. Mag v sonde – ~~waar~~ dat ons ander sal help om los te kom v hd. verniet. & ondermynende mag in ons lewe tot ons as kinders v.d. Heer eendag sal uitgaan in die volle ~~vryghd &~~ ~~vryhd~~ lewe v Gods Koninkryk waar daar geen vrees sal wees, geen angs. geen leed, mr. alleen vreugde & blydskap en ewige vryheid! Amen.